

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

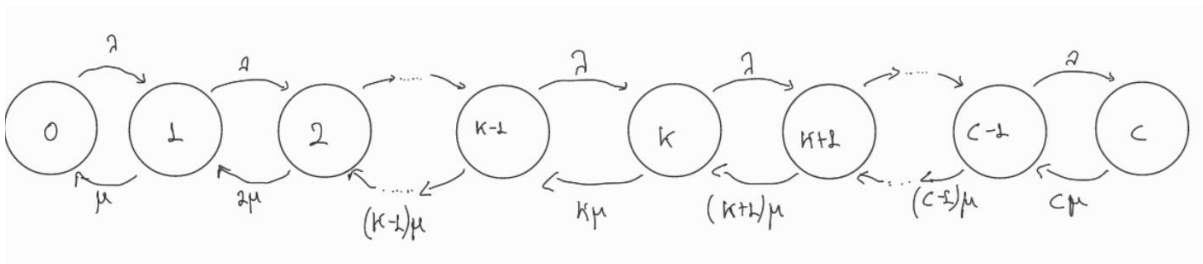
ΝΤΟΝΤΟΡΟΣ ΗΛΙΑΣ

e119206

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

Ερώτημα 1^ο

Το διάγραμμα μεταβάσεων του συστήματος είναι το παρακάτω :

Από τις εξισώσεις ισορροπίας έχουμε :

$$\begin{cases} P_k - \left(\frac{\lambda}{k\mu}\right) \cdot P_{k-1}, k = 1, 2, \dots, c \\ P_0 + P_1 + \dots + P_{c-1} + P_c = 1 \end{cases}$$

Από την πρώτη αναδρομικά έχουμε :

$$P_k = \left(\frac{\lambda}{k\mu}\right) \cdot P_{k-1} = \left(\frac{\lambda}{k\mu}\right) \cdot \left[\left(\frac{\lambda}{(k-1)\mu}\right) \cdot P_{k-2}\right] = \frac{\lambda^2}{k(k-1)\mu^2} P_{k-2} = \dots = \frac{\lambda^k}{k! \mu^k} P_0$$

Με αντικατάσταση έχουμε :

$$P_0 + \frac{\lambda}{\mu} P_0 + \dots + \frac{\lambda^{c-1}}{(c-1)! \mu^{c-1}} P_0 + \frac{\lambda^c}{c! \mu^c} P_0 = 1 \Rightarrow$$

$$P_0 \left[\frac{\lambda^0}{0! \mu^0} + \frac{\lambda^1}{1! \mu^1} + \dots + \frac{\lambda^{c-1}}{(c-1)! \mu^{c-1}} + \frac{\lambda^c}{c! \mu^c} \right] = 1 \Rightarrow$$

$$P_0 \sum_{k=0}^c \frac{\rho^k}{k!} = 1 \Rightarrow$$

$$P_0 = \frac{1}{\sum_{k=0}^c \frac{\rho^k}{k!}}$$

Η πιθανότητα απόρριψης πελάτη είναι η πιθανότητα το σύστημα να βρίσκεται στην κατάσταση k :

$$P_k = P_0 \frac{\rho^k}{k!} = \frac{\frac{\rho^k}{k!}}{\sum_{k=0}^c \frac{\rho^k}{k!}}$$

Για $k = c$ προκύπτει ο τύπος Erlang-B :

$$P_{\text{blocking}} = B(\rho, c) = \frac{\frac{\rho^c}{c!}}{\sum_{k=0}^c \frac{\rho^k}{k!}}$$

Για να υπολογίσουμε τον μέσο αριθμό απωλειών πελατών πολλαπλασιάζουμε την πιθανότητα απόρριψης με τον ρυθμό άφιξης πελατών :

$$\lambda - \gamma = \lambda - \lambda(1 - P_{\text{blocking}}) = \lambda * P_{\text{blocking}} = \lambda * \frac{\frac{\rho^c}{c!}}{\sum_{k=0}^c \frac{\rho^k}{k!}}$$

Ο κώδικας στο octave για την υλοποίηση της συνάρτησης είναι :

```
1. function p = erlangb_factorial (r,c)
2.   s = 0;
3.   for k = 0:1:c
4.     s = s + (power(r,k)/factorial(k));
5.   endfor
6.   p = (power(r,c)/factorial(c))/s;
7. endfunction
```

και τα αποτελέσματα είναι ίδια με την έτοιμη συνάρτηση του octave :

```
1. Erlangb_factorial(9,9) =
2. 0.2243
3. Erlangb(9,9) =
4. 0.2243
```

Ερώτημα 2ο

Η συνάρτηση στο octave είναι :

```
1. function p = erlangb_iterative (r,c)
2.   p = 1;
3.   for i=0:1:c
4.     p = ((r*p)/((r*p)+i));
5.   endfor
6. endfunction
```

και τα αποτελέσματα που βγάζει είναι ίδια με το παραπάνω :

```
1. Erlangb_iterative(9,9) =  
2. 0.2243
```

Ερώτημα 3^ο

Τα αποτελέσματα που παίρνουμε είναι :

```
1. Erlangb_factorial(1024,1024) =  
2. NaN  
3. Erlangb_iterative(1024,1024) =  
4. 0.024524
```

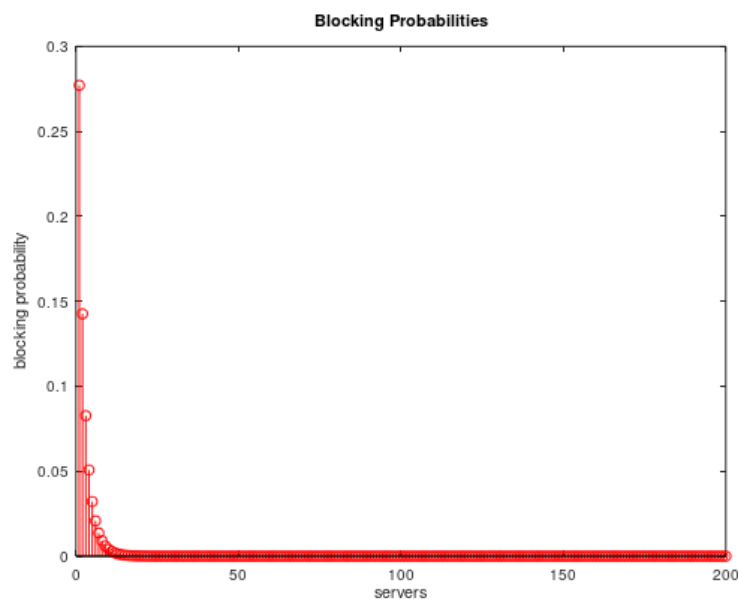
Η `erlangb_factorial` προσπαθεί να υπολογίσει το $1024!$ το οποίο είναι υπερβολικά μεγάλος αριθμός οπότε δεν μπορεί να βρει τελικό αποτέλεσμα.

Ερώτημα 4^ο

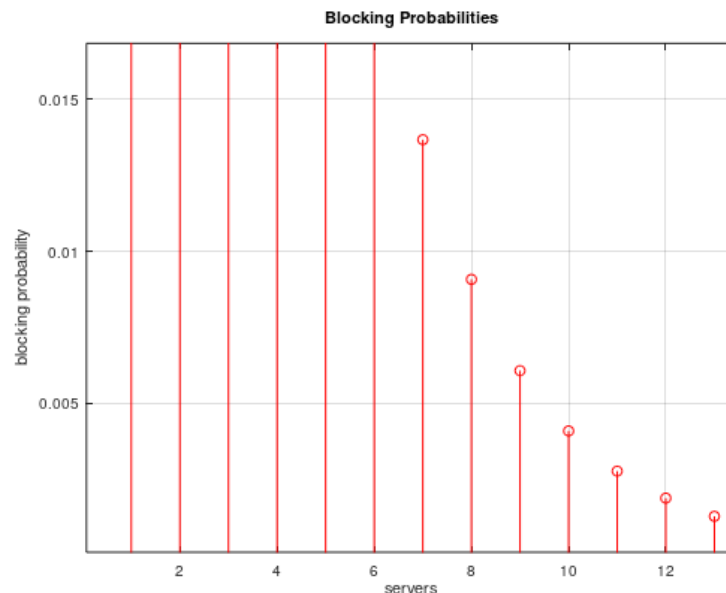
a) Έχοντας ως πρότυπο τον πιο απαιτητικό χρήστη τότε η συνολική κυκλοφοριακή ένταση του δικτύου είναι :

$$\rho = \frac{200 \cdot 23}{60} \approx 76,667 \text{ Erlangs}$$

b) Το διάγραμμα πιθανότητα απόρριψης πελάτη ως προς το αριθμό τηλεφωνικών γραμμών είναι :

- c) Αν μεγεθύνουμε το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι για να έχουμε πιθανότητα απόρριψης μικρότερη από 1% πρέπει ο αριθμός τηλεφωνικών γραμμών να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 8.

Ο κώδικας για ολόκληρη την άσκηση 1 :

```

1. # Exercise 1
2. clc;
3. clear all;
4. close all;
5. pkg load queueing;
6.
7. % r = lamda / mu
8. % c: number of servers
9.
10. function p = erlangb_factorial (r,c)
11.     s = 0;
12.     for k = 0:1:c
13.         s = s + (power(r,k)/factorial(k));
14.     endfor
15.     p = (power(r,c)/factorial(c))/s;
16. endfunction
17.
18.
19. function p = erlangb_iterative (r,c)
20.     p = 1;
21.     for i=0:1:c
22.         p = ((r*p)/((r*p)+i));
23.     endfor
24. endfunction
25.
26. display("Erlangb_factorial(9,9) =");
27. disp(erlangb_factorial(9,9));
28.
29. display("Erlangb(9,9) =");
30. disp(erlangb(9,9));
31.

```

```

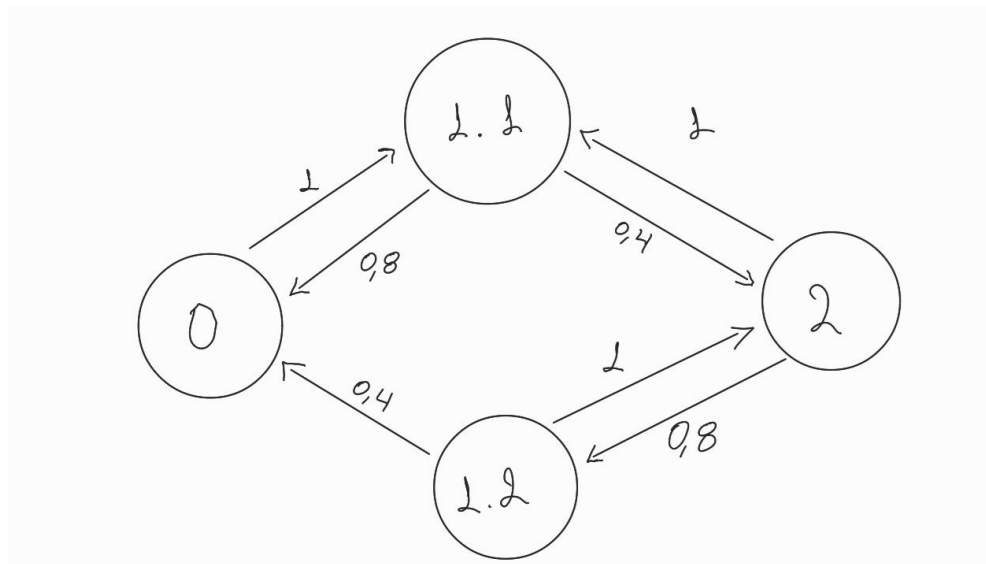
32. display("Erlangb_iterative(9,9) =");
33. disp(erlangb_iterative(9,9));
34.
35. display("Erlangb_factorial(1024,1024) =");
36. disp(erlangb_factorial(1024,1024));
37.
38. display("Erlangb_iterative(1024,1024) =");
39. disp(erlangb_iterative(1024,1024));
40.
41. P = zeros(0,200);
42.
43. for i = 1:1:200
44.     P(i) = erlangb_iterative (i*(23/60),i)
45. endfor
46.
47. figure(1);
48. stem(P,'b',"linewidth",0.4);
49. title("Blocking Probabilities")
50. xlabel("Servers");
51. ylabel("Blocking probability");

```

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

Ερώτημα 1^ο

Το διάγραμμα ρυθμών μεταβάσεων του συστήματος στην κατάσταση ισορροπίας είναι :

α) Για το σύστημα μας ισχύουν οι παρακάτω εξισώσεις :

$$\begin{cases}
 \lambda \cdot P_0 = \mu_1 P_{11} + \mu_2 \cdot P_{12} \\
 (\lambda + \mu_1) \cdot P_{11} = p \cdot \lambda \cdot P_0 + \mu_2 \cdot P_2 \\
 (\lambda + \mu_2) \cdot P_{12} = (1 - p) \cdot \lambda \cdot P_0 + \mu_1 \cdot P_2 \\
 P_0 + P_{11} + P_{12} + P_2 = 1
 \end{cases}$$

Αντικαθιστώντας τις τιμές : $\mu_1 = 0.8, \mu_2 = 0.4, \lambda = 1$ και $p = 1$ προκύπτουν οι εργοδικές πιθανότητες :

$$P_0 = 0.24951$$

$$P_{11} = 0.21442$$

$$P_{12} = 0.19493$$

$$P_2 = 0.34113$$

b) Η πιθανότητα απόρριψης πελάτη από το σύστημα είναι :

$$P_2 = 0.34113$$

c) Ο μέσος αριθμός πελατών στο σύστημα είναι :

$$\sum_{k=0}^2 k * P(k) = 0 \cdot P_0 + 1 \cdot P_{11} + 1 \cdot P_{12} + 2 \cdot P_2 = 1.0917$$

Ερώτημα 2°

a) Τα thresholds που χρησιμοποιήσαμε είναι :

```
1. threshold_0 = lamda/1;  
2. threshold_1a = lamda/(lamda+m1);  
3. threshold_1b = lamda/(lamda+m2);  
4. threshold_2_first = lamda/(lamda+m2+m1);  
5. threshold_2_second = (m1+lamda)/(lamda+m2+m1);
```

threshold 0: Από την κατάσταση 0 είναι δυνατή να πραγματοποιηθεί μόνο άφιξη επομένως θα ισούται με 1.

threshold 1a: Από την κατάσταση 1_1 μπορούμε να έχουμε είτε αναχώρηση είτε άφιξη και να μεταβούμε στην κατάσταση 0 με ρυθμό μ_1 είτε στην κατάσταση 2 με ρυθμό λ αντίστοιχα. Επομένως ο παρονομαστής θα είναι $\lambda + \mu_1$ και ο αριθμητής λ .

threshold 1b: Από την κατάσταση 1_2 μπορούμε να έχουμε είτε αναχώρηση είτε άφιξη και να μεταβούμε στην κατάσταση 0 με ρυθμό μ_2 είτε στην κατάσταση 2 με ρυθμό λ αντίστοιχα. Επομένως ο παρονομαστής θα είναι $\lambda + \mu_2$ και ο αριθμητής λ .

threshold 2 first: Από την κατάσταση 2 μπορούμε να έχουμε άφιξη και απόρριψη του πελάτη με ρυθμό λ , επομένως ο αριθμητής του threshold_2_first θα είναι λ .

threshold 2 second: Από την κατάσταση 2 μπορούμε να έχουμε αναχώρηση και να μεταβούμε στην κατάσταση 1_2 με ρυθμό μ_1 , επομένως ο αριθμητής του threshold_2_second θα είναι $\lambda + \mu_1$.

Για τα δυο τελευταία μπορούμε να έχουμε αναχώρηση και να πάμε στην κατάσταση 1_1 με ρυθμό μ_2 , άρα ο παρονομαστής θα είναι $\lambda + \mu_1 + \mu_2$

- b) Το κριτήριο σύγκλισης είναι η διαφορά μεταξύ δυο διαδοχικών μέσων αριθμών πελατών να είναι κάτω από 0,001%

- c) Οι πιθανότητες που υπολογίζει η προσομοίωση είναι :

1. 0.2517
2. 0.2168
3. 0.1939
4. 0.3375

Οι οποίες είναι ίσες με τις τιμές που υπολογίσαμε παραπάνω αλλά υπάρχουν μικρές αποκλίσεις

Ο κώδικας για ολόκληρη την άσκηση 2 :

```
1. # Exercise 2
2.
3. clc;
4. clear all;
5. close all;
6. pkg load queueing;
7.
8. lamda = 1;
9. m1 = 0.8;
10. m2 = 0.4;
11.
12. threshold_0 = lamda/1;
13. threshold_1a = lamda/(lamda+m1);
14. threshold_1b = lamda/(lamda+m2);
15. threshold_2_first = lamda/(lamda+m2+m1);
16. threshold_2_second = (m1+lamda)/(lamda+m2+m1);
17.
18. current_state = 0;
19. arrivals = zeros(1,4);
20. total_arrivals = 0;
21. maximum_state_capacity = 2;
22. previous_mean_delay = 0;
23. delay_counter = 0;
24. time = 0;
25.
26. while 1 > 0
27.     time = time + 1;
28.
29.     if mod(time,1000) == 0
30.         for i=1:1:4
31.             P(i) = arrivals(i)/total_arrivals;
32.         endfor
33.
34.         delay_counter = delay_counter + 1;
```

```

35.
36.     mean_delay = 0*P(1) + 1*P(2) + 1*P(3) + 2*P(4);
37.
38.     delay_table(delay_counter) = mean_delay;
39.
40.     if abs(mean_delay - previous_mean_delay) < 0.00001
41.         break;
42.     endif
43.     previous_mean_delay = mean_delay;
44. endif
45.
46. random_number = rand(1);
47.
48. if current_state == 0
49.     if random_number < threshold_0
50.         current_state = 1;
51.         arrivals(1) = arrivals(1) + 1;
52.         total_arrivals = total_arrivals + 1;
53.     endif
54. elseif current_state == 1
55.     if random_number < threshold_1a
56.         current_state = 3;
57.         arrivals(2) = arrivals(2) + 1;
58.         total_arrivals = total_arrivals + 1;
59.     else
60.         current_state = 0;
61.     endif
62. elseif current_state == 2
63.     if random_number < threshold_1b
64.         current_state = 3;
65.         arrivals(3) = arrivals(3) + 1;
66.         total_arrivals = total_arrivals + 1;
67.     else
68.         current_state = 0;
69.     endif
70. else
71.     if random_number < threshold_2_first
72.         arrivals(4) = arrivals(4) + 1;
73.         total_arrivals = total_arrivals + 1;
74.     elseif random_number < threshold_2_second
75.         current_state = 2;
76.     else
77.         current_state = 1;
78.     endif
79. endif
80.
81. endwhile
82.
83. display(P(1));
84. display(P(2));
85. display(P(3));
86. display(P(4));

```